پەکەکەو پژاكو هەڵوێستیان
لەبەرامبەر حکومەتی هەرێمدا لەم قۆناغە ناسکەدا

نەوزادی موهەندیس
Nawzad_mohandis@yahoo.com

⋆ ئاشکرایە ئەم دەسکەوتو ئەزموونەی باشوری کوردستان لە ئەنجامی خوێنو خەباتێکی گەورەو دورودرێژی گەلەکەمان هاتۆتەدی، لەو پێناوەشدا چەندین کارەساتی خوێناوی و مەترسیدار بەسەر بونو مانی گەلو نیشتمانەکەمان هاتوەو کارگەیشتۆتە ئەوەی کە جوگرافیاو مێژووی ئەم گەلو نیشتمانە بەهۆی سیاسەتی سوتماکردنو جینۆسایدکردنو ئەنفالو کیمیاویبارانکردنیکوردوستان و گەلەکەمانەوە سەرتاپای بسڕێتەوەو بۆ هەتاهەتاشە نەکورد وەك نەتەوەو نەکوردایەتیش وەك بزوتنەوەیەکی ئازادیخوازو ڕزگاریخوازی گەلەکەمانو نەمەسە لەیەکیش بەناوی مەسەلەی کوردەوە بمێنێت.

جا لەئێستاداو لەئەنجامی ئەو هەموو خوێنو فرمێسك و خەباتەدا توانراوە لەم بەشەی کوردستاندا ئاسۆیەکی ڕونو تروسکەیەکی ڕوناکی بەدەست بهێنرێت کەئەگەر بەعاقڵانەو ژیرانە مامەڵە لەگەڵ ڕووداو و پێشهاتەکانی ناوچەکەو دونیادا بکەین، زۆر نزیکە ئەم تروسکاییە ببێتەی ڕۆژێکی گەشو پرشنگدار بۆ هەرسێ پارچە کەی تری کوردستانو ببێتە هاوکارو جێگەو لانەی حەسانەوەو گوڕوتینسەندنەوەی بزوتنەوە ڕزگاریخوزاەکانیان چ لەڕێگەی خەباتی چەکداریەوە بێت یان لەڕێگەی خەباتی ئاشتیو جەماوەری و هەڵبژاردنەوە بێت.

بۆیە ئەرکی هەموانە کەئەم ئەزموونو دەسەڵاتە خۆماڵییە بپارێزینو نەیگۆڕینەوە بەهەندێ دەسکەوتی بچوكو کاتیو هیچ کاتێکیش بیانویەك نەدەینە دەست دوژمنانی ئەم دەسکەوتو دەسەڵاتی کوردیە بۆ ئەوەی گەلەکۆمەکی لیبکەنو دوژمنان هێرش بکەنە سەریو لەناوی ببەن.

ئاشکرایە کورد لەم بەشەی کوردستانداو لەدوای ڕوخانی ڕژێمی بەعسی صەدامیش لەساڵی 2003 داو بەبەشداریکردنی کارای لەپرۆسەی سیاسی عیراقی نوێداو داڕشتنەوەو دامەزراندنی دەوڵەتێکی کۆماری سێیەم لەعیراقدا لەسەر بنچینەی ئازادیو دیمکراسی و فرەییو فیدراڵی، کورد بۆتە شەریکێکی گەورە وگرنگ لەعیراقی نوێداو گەلێك دەسکەوتی زۆر گرنگی دەستوریو شەرعیو جەماوەری بەدەست هێناوەو هیچ کەسو لایەنو گروپو ئاینو مەزهەبو نەتەوەو دەوڵەتێکی ناوچەکەو دونیاش ناتوانێت نکولی بکات لەبون و کاریگەری کورد ، نەك هەر ئەوە بەڵکو کورد بۆتە هۆکاری تەباییو ئاشتیو پێکەو ژیانی هەموو ڕەوتو بۆچونە سیاسیو دینیو مەزهەبیە جیاوازیەکانیش لەعیراقداو بەم شێوەیە کورد هۆکارو فاکتەری پاراستنی یەكو یەکگرتوویی خاكو گەلی عیراقە .

لەگەڵ ئەمانەشدا هەندێ مەسەلەو مافی ڕەوای گەلەکەشمان ماوە کەبهێنرێتە دیو ئەوەش بەخەباتو کۆڵنەدانو یەك و یەکگرتوویی ڕیزەکانی گەلەکەمانو چەسپاندنو بەهێزی ئەم دەسەڵاتە دەبێت لەهەرێمی کوردستاندا.

بۆیە بەدەستهێنانی ئەم مافو داواکاریانە بەندە بەبەهێزی ئەم دەسەڵاتەو بەردەوامبونیو چەسپاندنی لەکورستاندا، بەم شێویەش ئەم قۆناغەی ئێستای خەباتی گەلەکەمان گەلێك هەستیارو ناسكو گرنگە، چونکە ئەگەر جاران لەدژی یەك دوژمنی سەرسەختو ئاشکرا خەباتمان دەکرد لەئێستادا دەیان دوژمنی ئاشکراو نهێنی بۆ مەسەلەی کورد پەیدابووەو لەژێر چەتری شەرعیەتو دەستورو پەلەرمانو هەڵبژاردنو دیموکراسیدا دوژمنایەتی مان و مافو بونمان دەکەن.

هەر بۆیە پێویست دەکات کە بچوکترین بیانوو نەدەینە دەست هیچ گروپو دەوڵەتێك کەکار بۆ نەمانو ڕوخاندنی ئەم دەسەڵاتەمان دەکەن .

⋆ ئاشکرایە هەردوو پارتی کرێکارانی کوردستانی تورکیا ((پەکەکە)) و پارتی ژیانی ئازادی کوردستانی ئێران (پژاك) لەئێستادا لەناوچە سەر سنوریەکانی هەرێمی کوردستان بەڕووکاری هەردوو دەوڵەتی ئێرانو تورکیادا ،ناوبەناو هەندێ چالاکی زۆر بچوكو دیاریکراو دژی هێزی سوپاو پاسدارانی ئەو دوو وڵاتە دەکەن کەزەرەرو زیانەکانی ئەو چالاکیانە هێندە کەمن کەتەنانەت بەراوردیش ناکرێت لەگەڵ ژمارەی قوربانیانی کارەساتە ئۆتۆمبێلیەکان لەشارەکانی ئەو وڵاتانەدا .

جابۆیە نەکردنی ئەو چالاکیانە گەلێك سوودی زیاترە لەکردنیان، چونکە ئەنجامدانی ئەو چالاکیانە بیانویەکی باش دەداتە دەست هێزەکانی ئەو دوو ولاّتە کەهێرش بکەنە سەر سنورەکانو لەئەنجامی تۆپبارانکردنو تەقەوتۆق زەرەوزیانێکی گەورەی مرۆیی‌ومادی لەو ناوچانە دەدەنو نائارامی و پشێویەکیش دەنێنەوەو بارودۆخی ئارامی هەرێم تێکدەدەنو ڕێگەش خۆش دەکەن بۆ ئەوەی ئەو ولاّتانەش گروپو چەکداری تیرۆرستی زیندوو بکەنەوەو بیاننێرنە ئەمدیوی سنورەکانو ترسو دلّە ڕاوکێ دروست بکەن وەك گروپەکانی ئەنصارولئیسلام و تۆپبارانکردنی ناوچەکانی حاجی هۆمەران لەلایەن ئێرانەوەو هەڕەشەو گوڕەشەی تورکیاو هێنانی زیاد لە200 هەزار سوپاو تۆپبارانکردنی ناوچەکانی زاخۆو کانی ماسیو خواکوڕك..هتد.

کە ئەگەر ئەم دوو پارتە درێژە بەو کارانەیان بدەن زۆرنزیکە ئەو دوو ولاّتە بەتوانای گەورەتری سەربازیو فڕۆکەو تانكو زریپۆشەوە بێنە ناو هەرێمی کوردستانو ئەم دەسکەوتو ئاوەدانیو ئازادیەنەمان لێزەوت بکەن .بەدلّنیایش ئەو کارەیان دەکرد ئەگەر بونی ئەمریکا لەعیراقدا نەبوایە، پێشبینی دەکرێت لەکاتی پاشەکشەی هێزەکانی ئەمریکا لەعیراقدا ئەوکارە ئەنجام بدەن .ئەو دوو پارتە دەتوانن زۆر بەئازادانە کار و چالاکی سیایانەی خۆیان ئەنجام بدەن و لەڕووی ڕێکخستن و فکر و پەیوەندیە نیشتیمانی و نێودەولّەتیەکانیان گەشە پێبدەن و گەر بەشێوەیەکی کاتیش بوە دەست هەلگرن لەکاری چەکداری تەنها لەبەر پاراستنی ئەم دەسکەوتە گەورانەی بۆ کورد هاتۆتە دی لەم بەشەی کوردوستاندا و تا ئەم قۆناغە هەستیارە تێپەڕدەکەین. هەروەك چۆن هەموو دەولّەتانی عەرەبی تائێستا و لەماوەی دروست بوونی دەولّەتی ئیسڕائیلەوە یەکێکیان لەناو خاکی خۆیانەوە چەکدانی فەلەستینی تەیار ناکەن و نایان نێرنەوە بۆ ناو فەلەستین دژی ئیسڕائیل. و فەلەستینیەکان خۆیان و پشت ئەستوور بەجەماوەر و ڕەوایی خەباتەکەیان و ڕیشەداکوتانیان لەقولاّیی ناخی جەماوەرەکەیاندا کاری چەکدلری و سیاسی دژی ئیسڕائیلیەکان ئەنجام دەدەن . یەکەکە و پژاکیش دەتوانن هەمان کارو هەلّویستی فەلەستینیەکان بنوێنن و ئاژاوەو تەنگژە بۆ ئەم هەرێمە نەنێنەوە و خەباتی ڕاستەقینەی خۆیان بگوازنەوە قولاّیی خاکی ئەو دوو وولاّتە هەروەك چۆن هەموو پارتە سیاسیەکانی ئەم بەشە لەدژی ڕژێمی بەعس خەباتی خۆیان درێژە پێداو ئەنجامیش سەرکەوتنیان بەدەست هێنا.

- بۆیە مانەوەو بەهێزکردنو چەسپاندنی ئەم دەسەلاّتە خۆمالّیە ئەمانەتە لەگەردنی هەموو کوردێك لەهەر جێگەیەك بێتو ئەو لایەنەشی هەولّی لەناوبردنی بدات دەکەوێتە بەر نەفرەتی مێژوو نەوەکانی داهاتوشمانەوە، چونکە لەئێستاداو کورد لەعیراقی نوێداو بەتایبەتیش لەم سالّدا گەلێك ئەركو کاری گرنگی لەپێشە خۆ ئەگەر سەرقالّی ئەم کێشەو گرفتانە بێت لەسەر سنورەکان کەپەکەکە و پژاك دروستی دەکەن ئەوا ناتوانرێت نەمادەی 140 ی دەستور و نەیاسای نەوتو گازی سروشتیو نەکێشەی بودجە چارەسەر بکرێت کە لەئێستادا ئەمانە گرنگترینو لەپێشترین کاری سەرکردایەتی سیاسیو حکومەتی هەرێمی کوردستانن.